

**Forslag
til**

**Lov om ændring af lov om ændring af lov om institutioner for almen-
gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om
institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om institutioner for al-
mengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om
de gymnasiale uddannelser og lov om private institutioner for gymna-
siale uddannelser**

(Udskydelse af solnedgangsklausul, afskaffelse af ventelister, begrænse
mulighed for institutionsskift og etablering af tilskudsloft for elever på pri-
vate gymnasier)

§ 1

I lov nr. 1562 af 27. december 2019 om ændring af lov om institutioner for
almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om
institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Mulighed for fastsættelse af lo-
kale elevfordelingsregler), som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november
2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 2*, ændres »2022« til: »2023«.
2. I § 3, *stk. 3*, ændres »2022« til: »2023«.

§ 2

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1246 af 27. august 2020, foretages følgende ændring:

1. Efter § 12 a indsættes:

»§ 12 b. En institutionen kan ikke oprette ventelister for ansøgere, herunder elever på andre gymnasiale institutioner, der ikke er blevet optaget eller har fået reserveret plads på institutionen, med henblik på efterfølgende tildeling af plads.«

§ 3

I lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1428 af 28. september 2020, som ændret ved § 2 i lov nr. 1161 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 1, 1. pkt., udgår »til en anden institution eller«.

2. I § 14, stk. 3, 1. pkt., udgår »eller institution«.

3. I § 14, stk. 4, udgår to steder »institution eller«.

4. Efter § 14 a indsættes:

»§ 14 b. Bortset fra skift af institution i forbindelse med skift af uddannelse efter § 14, stk. 1, 1. pkt., kan skift af institution, når ansøgeren har fået reserveret en foreløbig plads eller er blevet endelig optaget plads på en institution på en gymnasial uddannelse kun ske, hvis det sker i forbindelse med en flytning, hvor ansøgeren eller eleven får mere end 60 minutters transporttid fra den nye bopæl til den institution, hvor ansøgeren eller eleven har fået tildelt plads eller er endeligt optaget, eller hvis der er problemer med ansøgerens eller elevens trivsel på den institution, hvor ansøgeren eller eleven har fået tildelt plads eller er endeligt optaget.

Stk. 2. Skift af institution på grund af problemer med trivsel sker efter aftale med lederen af den institution, der afgiver ansøgeren eller eleven.«

5. I § 15, ændres »§§ 13-14 a« til: »§§ 13-14 b«.

§ 4

I lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse af 6. januar 2020, som ændret ved lov nr. 2063 af 21. december 2020, foretages følgende ændring:

1. Efter § 8 a indsættes:

»§ 8 b. En institution beliggende i Aarhus, Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Frederiksberg, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Greve, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Københavns, Lyngby-Taarbæk, Odense, Rudersdal, Rødovre, Tårnby eller Vallensbæk kommune modtager uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke aktivitetsafhængige tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af elever, der er optaget ud over institutionens optag i det skoleår, hvor de optog flest elever i skoleårene 2018/2019, 2019/2020 og 2020/2021, bortset fra institutioner, som er Team Danmark Uddannelsespartner. Loftet vil dog ikke blive fastsat under årselevtalskravet i § 17, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren fastsætter i forbindelse med godkendelse af skoler og kurser efter § 1 et loft for, hvor mange elever skolen eller kurset vil kunne få tilskud til.«

§ 5

Loven træder i kraft den 1. januar 2022, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 3.

Stk. 3. § 4, nr. 1, ophæves den 31. december 2025.

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Udskydelse af solnedgangsklausul
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Afskaffelse af ventelister
 - 2.2.1. Gældende ret

- 2.2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.3. Begrænsning af mulighed for at skifte institution uden tab af tid
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.4. Begrænsning af mulighed for skift af institution efter ansøgeren har fået reserveret en foreløbig plads eller er endelig optaget på institutionen
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5. Tilskudsloft for elever på private gymnasier
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
- 6. Klima- og miljømæssige konsekvenser
- 7. Forholdet til EU-retten
- 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet) og Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er som et element i aftale af 10. juni 2021 om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser blevet enige om en ny model for elevfordeling på de gymnasiale uddannelser.

Aftalepartierne er enige om, at den nye elevfordelingsmodel skal have virkning for skoleåret 2023/24. Lovforslag forventes fremsat senere på året.

For at afhjælpe udfordringer på allerede udfordrede institutioner indtil den samlede elevfordelingsmodel kan implementeres, er aftalepartierne blevet enige om at iværksætte en række tiltag i overgangsperioden. Nogle af tiltagene indgår også i den samlede elevfordelingsmodel.

Nærværende lovforslag har på den baggrund til formål at udskyde den i lov nr. 1562 af 27. december 2019, som ændret ved lov nr. 1714 30. november

2020 fastsatte solnedgangsklausul med ét år, således at muligheden for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler, herunder at elevrådene på de institutioner, der indgår i fordelingsudvalgene, kan udpege én repræsentant uden stemmeret til fordelingsudvalget, også kan virke for skoleåret 2022/2023.

Lovforslaget har endvidere til formål at afskaffe de offentlige gymnasiers adgang til at oprette ventelister samt begrænse elevernes mulighed for institutionsskift, herunder begrænse den ret til at skifte institution uden tab af tid indtil afslutningen af grundforløbet på de 3-årige gymnasiale uddannelser, som elever på de gymnasiale uddannelser har efter de gældende regler.

Endelig har lovforslaget til formål at etablere et tilskudsloft for elever på visse private gymnasier i en periode.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udskydelse af solnedgangsklausul

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 3, stk. 2, i lov nr. 1562 af 27. december 2019 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler), som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november 2020, at § 1, nr. 3 og 5, og § 2, nr. 2, træder i kraft den 1. januar 2022.

Det følger af § 1, nr. 3, at § 12, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. affattes med følgende ordlyd: Fordelingsudvalget foretager fordelingen af ansøgere, når antallet af ansøgere til en bestemt uddannelse ved en institution overstiger den fastsatte kapacitet for den pågældende uddannelse.

Det følger af § 1, nr. 5, at § 12, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. affattes med følgende ordlyd: Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om fordelingen af elever og kursister mellem institutionerne, herunder om fordelingsudvalg, og om henvisning af elever til institutioner godkendt efter lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det følger af § 2, nr. 2, at § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse affattes med følgende ordlyd: § 8, stk. 2, § 11 og § 12 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Der er med § 3, stk. 2, i lov nr. 1562 af 27. december 2019 tale om, at bestemmelser, som skulle nyaffatte hhv. § 12, stk. 3, og § 12, stk. 5, i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, og § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som vedrører elevfordeling, skulle træde i kraft den 1. januar 2022. Nyaffattelserne ville skulle rulle de konsekvensændringer, som blev etableret ved lov nr. 1562 af 27. december 2019 og som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november 2020, tilbage til gældende ret før vedtagelsen af lov nr. 1562 af 27. december 2019.

Det fremgår af § 3, stk. 3, i samme lov, at § 1, nr. 1, og 6, ophæves den 1. januar 2022.

Det følger af § 1, nr. 1, at der i § 12, stk. 2, i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skulle indsættes et nyt pkt. efter 2. pkt. med følgende ordlyd: Elevrådene på de institutioner, der indgår i fordelingsudvalgene efter 2. pkt., udpeger i forening én repræsentant uden stemmeret til fordelingsudvalgene.

Det følger af §1, nr. 6, at der i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indsættes en ny § 12 a med følgende ordlyd: Fordelingsudvalget kan ved enstemmig afgørelse fastsætte lokale elevfordelingsregler med det formål at løse eller imødegå udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter, som har sammenhæng med elevsammensætningen på en eller flere institutioner i fordelingsudvalgets område. Fordelingsudvalget skal kunne sandsynliggøre, at elevsammensætningen på en eller flere institutioner i fordelingsudvalgets område giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. Af bestemmelsens stk. 2, følger det, at fordelingsudvalget efter anmodning fra bestyrelsen for en institution, hvis leder er medlem af udvalget, behandler bestyrelsens anmodning om fastsættelse af lokale elevfordelingsregler efter stk. 1. Af bestemmelsens stk. 3 følger det, at en institution, som har anmodet fordelingsudvalget om at fastsætte lokale elevfordelingsregler efter stk. 2, jf. stk. 1, kan klage til regionsrådet i den region, hvor institutionen er hjemmehørende, over fordelingsudvalgets afgørelse. Af bestemmelsens stk. 4 følger det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om frister for fastsættelsen af lokale elevfordelingsregler, om frister for klage og om offentliggørelse af og information om lokale regler.

Der er med § 3, stk. 3, i lov nr. 1562 af 27. december 2019, som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november 2020 tale om, at bestemmelser, dvs. § 1, nr. 1 og 6, i lov nr. 1562 af 27. december 2019, som vedrører elevrepræsentation i fordelingsudvalgene og muligheden for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler, og som alene skulle gælde frem til 1. januar 2022, ophæves den 1. januar 2022.

Det betyder, at den tidligere retstilstand vil blive genetableret i forbindelse med, at solnedgangsklausulen i § 3, stk. 3, får effekt, dvs. den 1. januar 2022.

Det bemærkes, at Børne- og Undervisningsministeriet på forespørgsel har tilkendegivet over for fordelingsudvalg, at der inden for den ved lov nr. 1562 af 27. december 2019 etablerede lovgivningsmæssige ramme ikke er mulighed for at etablere distrikter.

2.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lov nr. 1562 af 27. december 2019 om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler) trådte i kraft den 1. januar 2020. Loven udmøntede aftale af 3. oktober 2019 om mulighed for lokale elevfordelingsregler ved fordeling af elever til de almen- og gymnasiale uddannelser. Et element i aftalen var, at loven alene skulle gælde for ét år indtil den 1. januar 2021, da der alene var tale om en midlertidig løsning. Loven indeholder på den baggrund bestemmelser om solnedgang.

Det fremgår af aftalen af 3. oktober 2019, at aftalepartierne var enige om at drøfte en langsigtet løsning vedr. fordeling af elever på de gymnasiale uddannelser, når ekspertgruppen havde afleveret sin rapport.

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet og Liberal Alliance, der også stod bag aftalen af 3. oktober 2019 om mulighed for lokale elevfordelingsregler ved fordeling af elever til de almen- og gymnasiale uddannelser, blev ved aftale af 19. juni 2020 enige om at forlænge den midlertidige løsning til også at omfatte skoleåret 2021/2022. Lov nr. 1714 af 30. november 2020 vedrørende udskydelse af solnedgangsklausul udmøntede aftalen af 19. juni 2020.

Regeringen (Socialdemokratiet) og Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er som et element i aftale af 10. juni 2021 om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser blevet enige om at afhjælpe udfordringer på allerede udfordrede institutioner indtil den samlede elevfordelingsmodel kan implementeres i 2023/24.

Det foreslås på den baggrund som et delelement at udskyde solnedgangsklausulen, så fordelingsudvalg og regioner også for skoleåret 2022/2023 har mulighed for at fastsætte lokale elevfordelingsregler, og at elevrådene på de

institutioner, der indgår i fordelingsudvalgene, i den forbindelse kan udpege én repræsentant uden stemmeret til fordelingsudvalget.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

2.2. Afskaffelse af mulighed for at oprette ventelister

2.2.1. Gældende ret

Af § 12, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om fordelingen af elever og kursister mellem institutionerne, herunder om fordelingsudvalg, og om henvisning af elever til institutioner godkendt efter lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. dog § 12 a.

Bemyndigelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 314 af 30. marts 2020 om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser (optagelsesbekendtgørelsen).

Af § 27 i optagelsesbekendtgørelsen fremgår det, at institutioner i et forpligtende samarbejde kan oprette ventelister for elever, der ikke er blevet optaget på den ønskede uddannelse eller institution, med henblik på tildeling af pladser, der måtte opstå.

Af § 27, stk. 2, fremgår det, at en elev på en almengymnasial uddannelse, som lader sig indskrive på ventelisten til optagelse på en anden institution eller uddannelse end den, eleven er optaget på, har fortrinsret til optagelse, hvis eleven har haft angivet institutionen eller uddannelsen som et højere prioriteret uddannelsesønske.

Optagelsesbekendtgørelsen regulerer således ikke, om institutionerne skal oprette ventelister, men hvis en institution beslutter sig for at oprette venteliste, følger det af bekendtgørelsen, at en elev, som har ladet sig opskrive på ventelisten, har fortrinsret til optagelse, når den ønskede institution får ledige pladser, hvis eleven har haft angivet institutionen som et højere prioriteret uddannelsesønske end der, hvor eleven er blevet optaget. Bekendtgørelsen regulerer alene ventelister på almengymnasiale uddannelser.

Der er i det gældende lovgrundlag ingen bestemmelse, hvoraf det fremgår, at institutionerne ikke må oprette ventelister.

2.2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, at muligheden for ventelister afskaffes, fordi ventelister kan medføre, at elever kan tage deres uddannelse på en anden institution, end den de er fordelt til i den nye elevfordelingsmodel. Dette ville i givet fald muligvis kunne medføre en skæv elevsammensætning, ligesom det ville kunne give institutionerne incitament til at konkurrere om eleverne. Det fremgår endvidere af aftalen, at muligheden for at oprette ventelister afskaffes allerede fra midten af skoleåret 2021/22.

Der er samlet set en stor overkapacitet på det almengymnasiale område.

Overkapaciteten betyder, at nogle institutioner kan optage flere elever, end elevgrundlaget i området umiddelbart tilsiger, og andre omkringliggende institutioner får tilsvarende færre elever. Nogle institutioner har i overensstemmelse med ovennævnte regelgrundlag ventelister, som betyder, at de, efter ansøgerne har fået reserveret deres foreløbige pladser, kan optage ansøgere, som har fået reserveret plads på eller er optaget på andre institutioner. En populær institution kan altså optage ansøgere, som er blevet optaget på eller har fået reserveret plads på en mindre populær institution og derved udhule naboinstitutionens muligheder for at skabe og fastholde et fagligt og økonomisk bæredygtigt tilbud. Overkapaciteten kan bidrage til at forstærke en uhensigtsmæssig effekt ved ventelister.

Der foreslås derfor i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indsat et eksplicit forbud for institutionerne mod at oprette ventelister for ansøgere, herunder elever på andre gymnasiale institutioner, der ikke er blevet optaget eller har fået reserveret plads på institutionen, med henblik på efterfølgende tildeling af plads.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag om begrænsning af ret til at skifte institution uden tab af tid og forslag om begrænsning af mulighed for skift af institution efter ansøgeren har fået tildelt foreløbig eller endelig plads på institutionen, jf. afsnit 2.3. og 2.4.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

2.3. Begrænsning af ret til at skifte institution uden tab af tid

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, at en elev indtil afslutningen af grundforløbet i en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse kan skifte til en anden institution eller til en anden 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse uden tab af tid. Tilsvarende gælder for elever på en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, som skifter til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, elever fra den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, som skifter til en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, og elever fra eux-forløb, som skifter til en 3-årig gymnasial uddannelse eller til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at skift efter stk. 1 er betinget af, at eleven ville have haft retskrav på optagelse på den pågældende uddannelse efter §§ 7-10.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at elever, som skifter uddannelse eller institution efter stk. 1, optages på baggrund af merit, herunder ved substitution, for det hidtil gennemførte forløb. Eleven har ikke krav på at få plads på en bestemt institution eller, hvis der er tale om skift til en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, på en bestemt studieretning.

Endelig fremgår det af bestemmelsens stk. 4, at ansvaret for den særlige indsats, der må påregnes, for at en elev, der skifter institution eller uddannelse efter stk. 1, kan indhente eventuelle manglende konkrete faglige færdigheder i det nye uddannelsesforløb, påhviler eleven selv. Lederne af de institutioner, som eleven skifter imellem, skal vejlede eleven herom og om, hvilke faglige færdigheder eleven eventuelt vil komme til at mangle ved skiftet til den nye institution eller uddannelse.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 58 som fremsat, side 68, at elever, der skifter mellem de treårige gymnasiale ungdomsuddannelser inden for de tre måneder, som grundforløbet varer, vil derfor have ret til optagelse på den nye uddannelse eller institution. Optagelse vil dog forudsætte, at der er plads på den nye uddannelse eller institution. Eleven vil ikke have krav på at få plads på en bestemt institution eller at få en bestemt studieretning. Optagelse vil ske på baggrund af merit, herunder ved substitution, for det allerede gennemførte forløb. Som noget nyt vil elever fra en treårig gymnasial ungdomsuddannelse på samme måde kunne skifte til den toårige uddannelse til hf-eksamen, og elever fra den toårige uddannelse til hf-eksamen vil kunne skifte til en treårig gymnasial ungdomsuddannelse.

2.3.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, at der fra optag til skoleåret 2023/24 skal implementeres en ny elevfordelingsmodel for de gymnasiale uddannelser. Det fremgår af aftalen, at muligheden for ventelister i den forbindelse skal afskaffes, fordi ventelister kan medføre, at elever kan tage deres uddannelse på en anden institution, end den de er fordelt til i den nye elevfordelingsmodel. Dette ville i givet fald muligvis kunne medføre en skæv elevsammensætning, ligesom det ville kunne give institutionerne incitament til at konkurrere om eleverne. Der skal fortsat være mulighed for, at en elev kan skifte uddannelsesinstitution, fx i forbindelse med flytning, eller hvis der er problemer med trivsel. Det skal i givet fald ske efter aftale med den institution, der afgiver eleven.

Det fremgår endvidere af aftalen, at muligheden for at oprette ventelister afskaffes allerede fra midten af skoleåret 2021/22.

Det foreslås på den baggrund, at § 14 ændres, så elever ikke længere har ret til at skifte institution til samme uddannelse inden for rammerne af bestemmelsen. Det foreslås ikke at ændre ved elevernes ret til at skifte uddannelse efter bestemmelsen, heller ikke hvis uddannelsesskift indebærer skift af institution.

Som led i implementering af aftalen og i sammenhæng med, at det foreslås, at ansøgere og elever, jf. forslaget § 3, nr. 4, kun kan skifte institution i forbindelse med flytning eller på grund af mistrivsel, foreslås det som konsekvens heraf at afskaffe den nuværende ret til at skifte institution uden tab af tid i lovens § 14.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med, at muligheden for at oprette ventelister samtidig foreslås afskaffes, jf. afsnit 2.2 og forslaget om begrænsning af mulighed for skift af institution efter ansøgeren har fået reserveret plads på institutionen eller er blevet endeligt optaget, jf. afsnit 2.4.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1-3, og bemærkningerne hertil.

2.4. Begrænsning af muligheder for skift af institution efter ansøgeren har fået reserveret en foreløbig plads eller er blevet endeligt optaget på institutionen

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, at en elev indtil afslutningen af grundforløbet i en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse kan skifte til en anden institution eller til en anden 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse uden tab af tid. Tilsvarende gælder for elever på en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, som skifter til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, elever fra den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, som skifter til en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, og elever fra eux-forløb, som skifter til en 3-årig gymnasial uddannelse eller til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at skift efter stk. 1 er betinget af, at eleven ville have haft retskrav på optagelse på den pågældende uddannelse efter §§ 7-10.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at elever, som skifter uddannelse eller institution efter stk. 1, optages på baggrund af merit, herunder ved substitution, for det hidtil gennemførte forløb. Eleven har ikke krav på at få plads på en bestemt institution eller, hvis der er tale om skift til en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, på en bestemt studieretning.

Og endelig fremgår det af bestemmelsens stk. 4, at ansvaret for den særlige indsats, der må påregnes, for at en elev, der skifter institution eller uddannelse efter stk. 1, kan indhente eventuelle manglende konkrete faglige færdigheder i det nye uddannelsesforløb, påhviler eleven selv. Lederne af de institutioner, som eleven skifter imellem, skal vejlede eleven herom og om, hvilke faglige færdigheder eleven eventuelt vil komme til at mangle ved skiftet til den nye institution eller uddannelse.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 58 som fremsat, side 68, at elever, der skifter mellem de treårige gymnasiale ungdomsuddannelser inden for de tre måneder, som grundforløbet varer, vil derfor have ret til optagelse på den ny uddannelse eller institution. Optagelse vil dog forudsætte, at der er plads på den nye uddannelse eller institution. Eleven vil ikke have krav på at få plads på en bestemt institution eller at få en bestemt studieretning. Optagelse vil ske på baggrund af merit, herunder ved substitution, for det allerede gennemførte forløb. Som noget nyt vil elever fra en treårig gymnasial ungdomsuddannelse på samme måde kunne skifte til den toårige uddannelse til hf-eksamen, og elever fra den toårige uddannelse til hf-eksamen vil kunne skifte til en treårig gymnasial ungdomsuddannelse.

Af § 14 a i lov om de gymnasiale uddannelser fremgår det, at institutionens leder fra skoleårets begyndelse og indtil afslutningen af den periode, der følger af § 20, stk. 1, 2. pkt., kan optage ansøgere, som ikke rettidigt har søgt om optagelse på en gymnasial uddannelse, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, § 8, stk. 1, nr. 1, § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 10, stk. 1, nr. 1. Optagelse er betinget af, at optagelse til det ønskede skoleår ikke er forsøgt efter § 11, stk. 1, og ikke længere kan ske efter denne bestemmelse. Optagelse er endvidere betinget af, at ansøgeren i øvrigt efter §§ 7-10 havde krav på optagelse på en gymnasial uddannelse, og at institutionens leder på baggrund af en konkret vurdering finder, at ansøgeren har faglige forudsætninger for at påbegynde uddannelsen senere end ved skoleårets begyndelse.

Endelig fremgår det af § 15 i lov om de gymnasiale uddannelser, at i andre tilfælde end nævnt i § 12 a, stk. 2, og §§ 13-14 a kan elevens optagelse eller skift inde i uddannelsesforløbet ske på baggrund af institutionens leders konkrete vurdering, herunder af elevernes mulighed for at opnå merit, jf. § 18.

Der er i det gældende lovgrundlag således ingen bestemmelse, som forhindrer, at en ansøger eller elev kan skifte til en anden gymnasial institution, efter ansøgeren har fået reserveret en foreløbig plads eller er blevet endeligt optaget.

2.4.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, at der fra optag til skoleåret 2023/24 skal implementeres en ny elevfordelingsmodel for de gymnasiale uddannelser. Det fremgår af aftalen, at muligheden for ventelister i den forbindelse skal afskaffes, fordi ventelister kan medføre, at elever kan tage deres uddannelse på en anden institution, end den de er fordelt til i den nye elevfordelingsmodel. Nogle institutioner har ventelister, som betyder, at de efter uddannelsesstart kan optage elever, som har fået tildelt plads på andre institutioner. En populær institution kan altså optage elever, som har fået tildelt plads på en mindre populær institution, og derved udhule naboinstitutionens muligheder for at skabe og fastholde et fagligt og økonomisk bæredygtigt tilbud.

Der skal fortsat være mulighed for, at en elev kan skifte uddannelsesinstitution, fx i forbindelse med flytning, eller hvis der er problemer med trivsel. Det skal i givet fald ske efter aftale med den institution, der afgiver eleven.

Som led i implementering af aftalen foreslås som noget nyt en bestemmelse om, at ansøgere, som har fået reserveret en foreløbig plads og elever, som er optaget på en gymnasial uddannelse, ikke skal kunne skifte institution inden for samme gymnasiale uddannelse, med mindre det skyldes mistrivsel eller flytning til en bopæl, hvorved ansøgeren eller eleven vil få mere end 60 minutters transporttid til den institution, ansøgeren har fået reserveret foreløbig plads på eller er optaget på. Skift af institution i forbindelse med mistrivsel skal ske efter aftale med den institution, der afgiver ansøgeren eller eleven.

Den foreslåede begrænsning i muligheden for at skifte institution, efter ansøgeren har fået reserveret en plads eller er blevet endeligt optaget på en gymnasial institution, til kun at omfatte flytning eller mistrivsel, omfatter ikke de tilfælde, hvor en elev i forbindelse med skift af uddannelse efter § 14, stk. 1, samtidig skifter institution.

Der foreslås ikke ændringer i mulighederne for optag efter § 14 a.

§ 15 foreslås konsekvensændret, så der også heri henvises til det foreslåede nye § 14 b.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at muligheden for at oprette ventelister samtidigt foreslås afskaffes, jf. afsnit 2.2 og forslaget om begrænsning af ret til at skifte institution uden tab af tid, jf. afsnit 2.3.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

2.5. Tilskudsloft for elever på private gymnasier

2.5.1. Gældende ret

Det følger af § 8 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, at en institution som betingelse for at opnå tilskud til gymnasiale fuldtidsuddannelser skal sikre, at der fra den første opgørelse af klassekvotienter maksimalt er en gennemsnitlig klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, institutionen udbyder.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at en institution uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke modtager aktivitetsafhængige tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af elever eller kursister, der er optaget ud over den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Det følger af § 17, stk. 1, nr. 1, at tilskud til skoler eller kurser i henhold til denne lov kun kan ydes til skoler eller kurser, som opfylder betingelse om, at årselevtallet skal i året før finansåret eller som et gennemsnit af tallene af de 3 seneste år før finansåret for skoler være mindst 60 årselever og for kurser mindst 40 årselever. Har skolen eller kurset udbudt hf-kurser i skoleåret 2008-2009, skal årselevtallet i året før finansåret eller som et gennemsnit af tallene de 3 seneste år før finansåret være mindst 30 for hf-kurset. Består institutionen af både en skole og et eller flere kurser eller af flere kurser, skal institutionen opfylde kravet til antal årselever for hver enkelt del af institutionen.

Af § 17, stk. 2, følger, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om nyoprettede skolers eller kursers opfyldelse af betingelserne i stk. 1, nr. 1.

Bemyndigelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 768 af 12. juni 2018 om tilskud m.v. til private institutioner for gymnasiale uddannelser. Af bekendtgørelsens § 7, stk. 5, fremgår det, at tilskud til nyoprettede institutioner og nyoprettede afdelinger udbetales med virkning fra skoleårets begyndelse, når det er dokumenteret, at der er 1) mindst 20 tilskudsberettigede elever i alt på tælle dagen efter det første skoleårs start, 2) mindst 40 tilskudsberettigede elever i alt på tælle dagen efter det andet skoleårs start og 3) mindst 60 tilskudsberettigede elever i alt på tælle dagen efter det tredje skoleårs start.

Der er således etableret et klasseloft og et mindstelevtalskrav i det gældende lovgrundlag for de private gymnasier som en tilskudsforudsætning, men der er ingen bestemmelser, hvorefter de private institutioner for gymnasiale uddannelser kan underlægges et generelt tilskudsloft over elever.

2.5.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, at der fra optag til skoleåret 2023/24 skal implementeres en ny elevfordelingsmodel for de gymnasiale uddannelser på offentlige gymnasiale institutioner. Det fremgår endvidere af aftalen, at der skal indføres regler for private gymnasier for at imødegå, at der i byområder sker en utilsigtet søgning mod de private gymnasier for at undgå de nye elevfordelingsregler, som træder i kraft for skoleåret 2023/24 for de offentlige institutioner.

Ved indførelse af nye elevfordelingsregler er det således vurderingen, at der vil være risiko for et øget incitament til at søge et privat gymnasium frem for et offentligt gymnasium, indtil modellen for offentlige gymnasier har haft effekt i en årrække.

Aftalepartierne er derfor konkret blevet enige om, at der skal indføres et "loft over, hvor mange tilskudsudløsende elever de private gymnasier, som ligger i fordelingszoner, kan optage på 3-årigt stx og 2-årigt hf indtil 3 år efter, at den nye model er trådt i kraft. Loftet skal ikke omfatte private gymnasier i fordelingszoner, som er Team Danmark uddannelsespartner. De private gymnasier vil ikke kunne få taxametertilskud til flere elever i 1.g/hf, end de optog i 1.g/1. hf i det skoleår, hvor de optog flest elever i skoleårene 2018/2019, 2019/2020 og 2020/2021. Der vil ifm. implementeringen af loftet blive taget højde for, at de private gymnasier kan overholde mindstelevtalskravet, så de ikke af den grund mister retten til tilskud. Dette loft vil ikke gælde for private gymnasier, som ligger i afstandszone. Loftet ophører endvidere med at gælde for gymnasier, som er beliggende i en zone, som i løbet af perioden overgår fra fordelingszone til afstandszone. Deutsches Gymnasium für Nordschleswig er ikke omfattet af loftet. Aftalekredsen er enig om, at den inden loftet for antallet af tilskudsudløsende elever udløber, vil gøre status på, om der fortsat er behov for tiltag."

Det foreslås på den baggrund, at der i lov om de private institutioner for gymnasiale uddannelser fastsættes et tilskudsloft over elever på visse institutioner omfattet af lov om de private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Da den endelige model for elevfordeling, herunder zoneopdeling først fastlægges med den endelige elevfordelingsmodel i forventet kommende lovforslag herom, foreslås det konkret, at en institution beliggende i Aarhus, Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Frederiksberg, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Greve, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Københavns, Lyngby-Taarbæk, Odense, Rudersdal, Rødovre, Tårnby eller Valensbæk Kommune uanset tilskudsbestemmelserne i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser ikke skal modtage aktivitetsafhængige tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af elever, der er optaget ud over institutionens optag i det skoleår, hvor de optog flest elever i skoleårene 2018/2019, 2019/2020 og 2020/2021. Institutioner, som er Team Danmark Uddannelsespartner foreslås undtaget for tilskudsforpligtelsen.

Det foreslås i den forbindelse, at loftet ikke vil kunne blive fastsat under årselevtalskravet i § 17, stk. 1, nr. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser.

De pågældende kommuner foreslås omfattet af bestemmelsen, fordi det er de kommuner, som indgår i fordelingszoner i de beregninger, der ligger til grund for aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser.

Deutsches Gymnasium für Nordschleswig er beliggende i Aabenraa, som ikke er omfattet af kommuneoplistningen i den foreslåede bestemmelse. Herved er Deutsches Gymnasium für Nordschleswig i overensstemmelse med aftalegrundlaget ikke underlagt tilskudsloftet.

I forhold til, at loftet, jf. aftale om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, vil skulle ophøre med at gælde for gymnasier, som er beliggende i en zone, som i løbet af perioden overgår fra fordelingszone til afstandszone, bemærkes, at en sådan ordning forventes at blive anordnet i forbindelse med lovforslag om den endelige model for elevfordeling.

Det foreslås endelig, at børne- og undervisningsministeren i forbindelse med godkendelse af eventuelle nye private gymnasieskoler og kurser fastsætter et loft for, hvor mange elever skolen eller kurset vil kunne få tilskud til. Derved sikres det, at etablering af nye private gymnasier ikke betyder, at der – trods loftet for tilskudsudløsende elever på etablerede private gymnasier – kan ske en utilsigtet søgning mod de private gymnasier for at undgå de nye elevfordelingsregler.

Begrænsningerne vil skulle gælde indtil 3 år efter, at en ny elevfordelingsmodel er trådt i kraft, dvs. i en periode fra 1. december 2022 til 31. december 2025. Begrænsningen vil således samlet gælde for optag til skoleårene 2022/23, 2023/24, 2024/25 og 2025/26.

Der henvises til lovforslagets § 4 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget forlænges adgangen til at fastsætte lokale elevfordelingsregler og til at behandle eventuelle klager til regionerne fra gymnasier, som oplever udfordringer, som inden for deres lovbundne kompetence i forhold

til elevfordeling på det almengymnasiale område blev tillagt fordelingsudvalg og regioner ved lov nr. 1562 af 27. december 2019 som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november 2020. Opgavevaretagelsen forventes at medføre merudgifter for regionerne på ca. 1,8. mio. kr. i 2022 svarende til beløbet for 2021. Staten kompenserer regionerne herfor via DUT. [Finansieringen er under afklaring.]

Afskaffelsen af institutionernes mulighed for at oprette ventelister og begrænsning i mulighed for institutionsskift forventes ikke at medføre mindreudgifter eller merudgifter.

Etablering af tilskudsloft for elever på private gymnasier forventes ikke at medføre mindreudgifter eller merudgifter.

Lovforslaget vil ikke indebære økonomiske og administrative konsekvenser for kommunerne.

De dele af lovforslaget, der vedrører forlængelse af adgangen til at fastsætte lokale elevfordelingsregler m.v., vurderes, i lighed med hvad der gjorde sig gældende i forbindelse med lov 1562 af 27. december 2019, ikke at have konsekvenser for Styrelsen for It- og Lærings it-systemer, idet de lokale elevfordelingsregler besluttet og forvaltes lokalt. Det vil afhænge af de lokale beslutninger, i hvilket omfang der vil være behov for lokal understøttelse af sagsbehandling i forbindelse med den konkrete fordeling af ansørgerne til de enkelte gymnasiale institutioner, jf. også nedenfor om tryk og sikker behandling. I forhold til efterlevelse af principperne for digitaliseringsklar lovgivning er det i lighed med lov nr. 1562 af 27. december 2019, fortsat Børne- og Undervisningsministeriets vurdering, at princip 1 (om enkle og klare regler) er efterlevet. For en gennemgang af de øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning henvises til forarbejderne til lov nr. 1562 af 27. december 2020, jf. Folketingstidende 2019-2020, Tillæg A, L 61 som fremsat, side 9.

De dele af lovforslaget, der vedrører afskaffelse af ventelister og begrænsningen i mulighed for institutionsskift, vurderes ligeledes ikke at have konsekvenser for Styrelsen for It- og Lærings it-systemer. Principperne for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for de konkrete ændringer i lovforslaget.

Det samme gør sig gældende for de dele af lovforslaget, der vedrører etablering af tilskudsloft på de private gymnasier.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes på denne baggrund ikke at være relevante for de konkrete ændringer i lovforslaget.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke væsentlige administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- og miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [xx. juni 2021 til den xx. august 2021] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

[Akademikerne, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danmarks Evaluering sinstitut, Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne, Danske Forlag, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske HF og VUC (Bestyrelserne), Danske HF og VUC (Lederne), Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne, Datatilsynet, Den Uvildige konsulentforening på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), FGU Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forhandlingsfællesskabet,

FSR – danske revisorer, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK/Danmark, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landdistrikternes Fællesråd, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederne, Netværket for kostafdelinger, OpenDenmark, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-Rådet), SMVDanmark, Studievalg Danmark, Uddannelsesforbundet og UU Danmark].

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	1,8 mio. kr. i 2021 for staten til DUT-kompensation af regionerne
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klima og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
--	----	----------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 3, stk. 2, i lov nr. 1562 af 27. december 2019 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler), som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november 2020, at § 1, nr. 3 og 5, og § 2, nr. 2, træder i kraft den 1. januar 2022.

Det følger af § 1, nr. 3 og 5, og § 2, nr. 2, at § 12 stk. 3 og 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelser m.v. og § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, nyaffattes.

Det foreslås, at ændre § 3, stk. 2, således at »2022« ændres til »2023«.

Den foreslåede bestemmelse har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, hvor det foreslås at udskyde tidspunktet for ophævelsen af § 1, nr. 1 og 6, i lov nr. 1562 af 27. december til den 1. januar 2023. Det betyder, at når bestemmelsen i § 12a om rammerne for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler med det formål at løse eller imødegå udfordring af faglig, pædagogisk eller social karakter, som har sammenhæng med elevsammensætningen, ophæves den 1. januar 2023, så vil bestemmelserne i § 12, stk. 3 og 5 i lov om almengymnasiale uddannelser og almengymnasiale uddannelser og § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse finde anvendelse i deres hidtidige form.

Det foreslåede vil således konkret indebære, at § 1, nr. 3 og 5, samt § 2, nr. 2, som er nyaffattelser af § 12, stk. 3 og § 12, stk. 5, i lov om institutioner

for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og nyaffattelsen af § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, først træder i kraft den 1. januar 2023.

Den tidligere retstilstand vil således blive genetableret i forbindelse med, at solnedgangsklausulen får effekt den 1. januar 2023. Den tidligere retstilstand må dog med fremsættelse af kommende lovforslag til implementering af den samlede elevfordelingsmodel forventes ændret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 3, stk. 3, i lov nr. 1562 af 27. december 2019 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler), som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november 2020, at § 1, nr. 1 og 6, ophæves den 1. januar 2022.

Det foreslås, at ændre § 3, stk. 3, således at »2022« ændres til »2023«.

Det foreslåede vil konkret indebære, at § 1, nr. 1 og 6, først ophæves den 1. januar 2023.

Det betyder, at bestemmelsen i § 12, stk. 2, 3. pkt., om, at elevrådene på de institutioner, der indgår i fordelingsudvalgene efter bestemmelsens 2. pkt., i forening udpeger én repræsentant uden stemmeret til fordelingsudvalget, og § 12 a om rammerne for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler med det formål at løse eller imødegå udfordring af faglig, pædagogisk eller social karakter, som har sammenhæng med elevsammensætningen, først bliver ophævet 1. januar 2023.

Den midlertidige ordning, hvorefter fordelingsudvalget med enstemmig afgørelse kan fastsætte lokale elevfordelingsregler mm, vil således fortsætte frem til denne dato. Herefter vil de hidtidige gældende regler finde anvendelse. De hidtidige gældende regler må dog med fremsættelse af kommende lovforslag om en langsigtet elevfordelingsmodel forventes ændret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Der er i det gældende lovgrundlag ingen bestemmelse, hvoraf fremgår, at institutionerne ikke må oprette ventelister.

Det foreslås, at der efter § 12 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indsættes en § 12 b, hvoraf fremgår, at en institutionen ikke kan oprette ventelister for ansøgere, herunder elever på andre gymnasiale institutioner, der ikke er blevet optaget eller har fået reserveret plads på institutionen, med henblik på efterfølgende tildeling af plads.

Formålet med forslaget er at afskære populære institutioner fra at optage ansøgere, som har fået tildelt plads eller er endeligt optaget på en mindre populær institution, og derved udhule naboinstitutionens mulighed for at skabe og fastholde et fagligt og økonomisk bæredygtigt tilbud. Når den nye elevfordelingsmodel, som aftalekredsen bag Aftale om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser er blevet enige om, træder i kraft fra optag til skoleåret 2023/24, er formålet endvidere at sikre, at ventelister ikke kan medvirke til, at elevsammensætningen på institutionerne bliver skæv.

Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 3, hvorved elevernes ret til at skifte institution uden tab af tid inden for grundforløbet foreslås afskaffet, og hvorved skift af institution efter ansøgeren har fået tildelt foreløbig eller endelig plads på institutionen begrænses.

Det foreslåede vil indebære, at institutioner, der tidligere har oprettet ventelister for elevoptag før eller efter optagelsestidspunktet, ikke fremover må oprette sådanne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, at en elev indtil afslutningen af grundforløbet i en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse kan skifte til en anden institution eller til en anden 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse uden tab af tid. Tilsvarende gælder for elever på en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, som skifter til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, elever fra den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, som skifter til en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, og elever fra eux-forløb, som skifter til en 3-årig gymnasial uddannelse eller til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen.

Det foreslås i § 14, stk. 1, 1. pkt., at »til en anden institution eller« udgår.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der samtidig foreslås indført regler om afskaffelse af ventelister, jf. § 2, og at en ansøger ikke, uden der foreligger særlige grunde hertil, kan skifte institution efter ansøgeren har fået reserveret en foreløbig plads på en gymnasial institution som led i elevfordelingen eller er blevet endeligt optaget på en sådan, jf. nr. 4 nedenfor.

Som konsekvens heraf er formålet med forslaget at afskaffe elevens ret til uden tab af tid at skifte institution indtil afslutningen af grundforløbet.

Retten til at skifte uddannelse uden tab af tid foreslås fastholdt uændret, herunder også hvis skift af uddannelse medfører skift af institution.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

De fremgår af § 14, stk. 3, at elever, som skifter uddannelse eller institution efter stk. 1, optages på baggrund af merit, herunder ved substitution, for det hidtil gennemførte forløb. Eleven har ikke krav på at få plads på en bestemt institution eller, hvis der er tale om skift til en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, på en bestemt studieretning.

Det foreslås i § 14, stk. 3, 1. pkt., at »eller institution« udgår.

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 14, stk. 1, jf. nr. 1 oven for.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 14, stk. 4, at ansvaret for den særlige indsats, der må påregnes, for at en elev, der skifter institution eller uddannelse efter stk. 1, kan indhente eventuelle manglende konkrete faglige færdigheder i det nye uddannelsesforløb, påhviler eleven selv. Lederne af de institutioner, som eleven skifter imellem, skal vejlede eleven herom og om, hvilke faglige færdigheder eleven eventuelt vil komme til at mangle ved skiftet til den nye institution eller uddannelse.

Det foreslås i § 14, stk. 4, to steder, at »institution eller« udgår.

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 14, stk. 1, jf. nr. 1 oven for.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Der er i det gældende lovgrundlag ingen bestemmelse, som forhindrer, at en ansøger til en gymnasial uddannelse, som har fået reserveret en foreløbig plads på en gymnasial institution i medfør af reglerne i optagelsesbekendtgørelsen, eller en elev, som er optaget på eller allerede startet på en gymnasial uddannelse på en gymnasial institution, ikke efterfølgende kan søge og blive optaget på en anden gymnasial institution på samme uddannelse, hvis ansøgeren eller eleven ønsker dette, og den institution, ansøgeren eller eleven gerne vil optages på i stedet, har plads til at optage pågældende.

Det foreslås, at der efter § 14 a indsættes et nyt § 14 b, som fastsætter, at bortset fra skift af institution i forbindelse med skift af uddannelse, som nævnt i § 14, stk. 1, 1. pkt., kan skift af institution, efter ansøgeren har fået reserveret plads på institutionen eller er endeligt optaget på denne kun ske, hvis det sker i forbindelse med en flytning, der indebærer, at den pågældende får mere end 60 minutters transporttid fra den nye bopæl til den institution, hvor ansøgeren har fået reserveret plads eller er endeligt optaget på, eller hvis der er problemer med elevens eller den kommende elevs trivsel på den institution, hvor eleven har fået tildelt plads. Skift af institution på grund af problemer med trivsel, sker efter aftale med lederen af den institution, der afgiver eleven.

Baggrunden for forslaget er, at det fremgår af aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, at der fra optag til skoleåret 2023/24 skal implementeres en ny elevfordelingsmodel for de gymnasiale uddannelser. Det fremgår af aftalen, at muligheden for ventelister i den forbindelse skal afskaffes, fordi ventelister kan medføre, at elever kan tage deres uddannelse på en anden institution, end den de er fordelt til i den nye elevfordelingsmodel. Nogle institutioner har ventelister, som betyder, at de efter uddannelsesstart kan optage elever, som har fået tildelt plads på andre institutioner. En populær institution kan altså optage elever, som har fået

tildelt plads på en mindre populær institution, og derved udhule naboinstitutionens muligheder for at skabe og fastholde et fagligt og økonomisk bæredygtigt tilbud.

Det fremgår af aftalen, at der fortsat skal være mulighed for, at en elev kan skifte uddannelsesinstitution, fx i forbindelse med flytning, eller hvis der er problemer med trivsel. Det skal i givet fald ske efter aftale med den institution, der afgiver eleven.

Som led i implementering af aftalen foreslås som noget nyt en bestemmelse om, at ansøgere, som har fået reserveret en foreløbig plads og elever, som er optaget på eller allerede har påbegyndt en gymnasial uddannelse på en gymnasial institution ikke skal kunne skifte institution med henblik på at starte på samme gymnasiale uddannelse, med mindre det skyldes mistrivsel eller flytning til en bopæl, hvorved den pågældende vil få mere end 60 minutters transporttid til den institution, eleven er optaget på. Skift af institution på grund af mistrivsel skal ske efter aftale med den institution, der afgiver eleven.

I forhold til forslaget om, at elever og kommende elever fortsat skal kunne skifte institution pga. mistrivsel, vil der skulle ske en konkret vurdering af, om mistrivsel har sammenhæng med den institution, den pågældende har fået reserveret en plads på eller er optaget på, og om den pågældendes mistrivsel vurderes at kunne afhjælpes ved at skifte til en anden institution. Vurderingen vil skulle foretages af rektor på den institution, eleven ønsker at skifte til af trivselsmæssige grunde, men skift kan kun ske efter aftale med rektor på den institution, eleven ønsker at skifte fra.

Den foreslåede begrænsning i muligheden for at skifte institution, efter ansøgeren har fået reserveret plads eller er endeligt optaget på en gymnasial institution, til kun at omfatte flytning eller mistrivsel, omfatter ikke de tilfælde, hvor en elev i forbindelse med skift af uddannelse efter § 14, stk. 1, samtidig skifter institution.

Det foreslåede har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 2, hvor der i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. foreslås indsat forbud for institutionerne mod at oprette ventelister for ansøgere eller elever, der ikke er blevet optaget eller har fået reserveret plads på institutionen, med henblik på efterfølgende tildeling af plads.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af § 15 i lov om de gymnasiale uddannelser, at i andre tilfælde end nævnt i § 12 a, stk. 2, og §§ 13-14 a kan elevens optagelse eller skift inde i uddannelsesforløbet ske på baggrund af institutionens leders konkrete vurdering, herunder af elevernes mulighed for at opnå merit, jf. § 18.

Det foreslås i § 15 at ændre »§§ 13-14 a« til »§§ 13-14 b«.

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede nye § 14 b, jf. nr. 4, oven for.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Der er i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser ingen bestemmelser, hvorefter de private institutioner for gymnasiale uddannelser underlægges et tilskudsloft over antal elever, som de vil kunne modtage tilskud til.

Det foreslås, at der efter § 8 a indsættes en ny § 8 b, hvoraf det af stk. 1 fremgår, at en institution beliggende i Aarhus, Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Frederiksberg, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Greve, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Københavns, Lyngby-Taarbæk, Odense, Rudersdal, Rødovre, Tårnby eller Vallensbæk Kommune uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke modtager aktivitetsafhængige tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af elever, der er optaget ud over institutionens optag i det skoleår, hvor de optog flest elever i skoleårene 2018/2019, 2019/2020 og 2020/2021, bortset fra institutioner, som er Team Danmark Uddannelsespartner. Loftet vil dog ikke blive fastsat under årselevtalskravet i § 17, stk. 1, nr. 1, eller efter regler fastsat i medfør af § 17, stk. 2.

Med stk. 2 foreslås det, at børne- og undervisningsministeren i forbindelse med godkendelse af skoler og kurser efter § 1 fastsætter et loft for, hvor mange elever skolen eller kurset vil kunne få tilskud til.

Formålet med forslaget er at modvirke, at en ny elevfordelingsmodel for offentlige gymnasier medfører en stor stigning i antallet af elever på private gymnasier.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære en begrænsning på optag af tilskudsudløsende elever på visse private gymnasier beliggende i udvalgte kommuner. De vil således ikke modtage tilskud for elever, der er optaget ud over institutionens optag i det skoleår, hvor de optog flest elever i skoleårene 2018/19, 2019/20 og 2020/2021. Institutioner, som er Team Danmark Uddannelsespartner er undtaget fra tilskudsbetingelsen.

De pågældende kommuner foreslås omfattet af bestemmelsen, fordi det er de kommuner, som indgår i fordelingszoner i de beregninger, der ligger til grund for aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser.

Deutsches Gymnasium für Nordschleswig er beliggende i Aabenraa, som ikke er omfattet af kommuneoplistningen i den foreslåede bestemmelse. Herved er Deutsches Gymnasium für Nordschleswig i overensstemmelse med aftalegrundlaget ikke underlagt tilskudsloftet.

Det foreslåede 2. pkt., i stk. 1, indebærer, at der i forbindelse med implementeringen af loftet vil skulle tages højde for, at de private gymnasier kan overholde mindstelevtalskravet, jf. § 17 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, så institutionen ikke af den grund mister retten til tilskud. At loftet ikke vil blive fastsat under årselevtalskravet i § 17, stk. 1, nr. 1, vil også gøre sig gældende for private gymnasier, der allerede er godkendt, men er under etablering.

Det foreslåede stk. 2, vil indebære, at børne- og undervisningsministeren ved godkendelse af nye private gymnasier vil skulle tage stilling til, hvor mange elever skolen kan få tilskud til. I denne stillingtagen vil indgå en vurdering af behovet for et privat uddannelsesudbud i det pågældende område, herunder en vurdering af den samlede gymnasiekapacitet i området. Hvis vurderingen af den samlede gymnasiekapacitet i området vurderes tilstrækkelig, må loftet forventes fastsat ved mindstelevtalskapaciteten, jf. § 17 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Uddannelser, der underlægges loftet, er 3-årigt stx og 2-årigt hf.

Begrænsningerne vil skulle gælde indtil 3 år efter, at en ny elevfordelingsmodel træder i kraft, dvs. i en periode fra 1. december 2022 til 31. december 2025. jf. § 5, stk. 2. Begrænsningen vil således samlet gælde for optag til skoleårene 2022/23, 2023/24, 2024/25 og 2025/26.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2022, jf. dog stk. 2.

Det foreslås med stk. 2, at børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovforslagets § 3 om begrænsning af mulighed for institutionsskift til de tilfælde, hvor skift skyldes mistriivsel eller flytning.

Det er hensigten, at bestemmelsen først sættes i kraft efter næste folketingsvalg af respekt for de dele af gymnasieforligskredsen, som ikke har ønsket at tiltræde aftalen bag lovforslaget.

Det foreslås med stk. 3, at lovforslagets § 4, nr. 1, vedrørende begrænsning på optag af tilskudsudløsende elever ophæves den 31. december 2025.

Det bemærkes, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, da lovene, som foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke kan sættes i kraft for disse landsdele ved kgl. anordning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov nr. 1562 af 27. december 2019 om ændring af lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler), som ændret ved lov nr. 1714 af 30. november 2020, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 3. --- Stk. 2. § 1, nr. 3 og 5, og § 2, nr. 2, træder i kraft den 1. januar 2022.</p>	<p>1. I § 3, stk. 2, ændres »2022« til: »2023«.</p>
<p>Stk. 3. § 1, nr. 1 og 6, ophæves den 1. januar 2022.</p>	<p>2. I § 3, stk. 3, ændres »2021« til: »2023«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbe-kendt-gørelse nr. 1246 af 27. august 2020, foretages følgende ændring:</p>
	<p>1. Efter § 12 a indsættes: »§ 12 b. En institutionen kan ikke oprette ventelister for ansøgere, herunder elever på andre gymnasiale institutioner, der ikke</p>

	er blevet optaget eller har fået reserveret plads på institutionen, med henblik på tildeling af plads.«
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1428 af 28. september 2020, som ændret ved § 2 i lov nr.1161 af 8. juni 2021, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 14. Indtil afslutningen af grundforløbet i en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse kan en elev skifte til en anden institution eller til en anden 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse uden tab af tid. Tilsvarende gælder for elever på en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, som skifter til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, elever fra den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, som skifter til en 3-årig gymnasial ungdomsuddannelse, og elever fra eux-forløb, som skifter til en 3-årig gymnasial uddannelse eller til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Skift efter stk. 1 er betinget af, at eleven ville have haft retskrav på optagelse på den pågældende uddannelse efter §§ 7-10.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Elever, som skifter uddannelse eller institution efter stk. 1, optages på baggrund af merit, herunder ved substitution, for det hidtil gennemførte forløb. Eleven har ikke krav på at få plads på en bestemt institution eller, hvis der er tale om skift til en 3-årig gymnasial</p>	<p>1. I § 14, stk. 1, 1. pkt., udgår »til en anden institution eller«.</p> <p>2. I § 14, stk. 3, 1. pkt., udgår »eller institution«.</p> <p>3. I § 14, stk. 4, udgår to steder »institution eller«.</p>

<p>ungdomsuddannelse, på en bestemt studieretning.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ansvaret for den særlige indsats, der må påregnes, for at en elev, der skifter institution eller uddannelse efter stk. 1, kan indhente eventuelle manglende konkrete faglige færdigheder i det nye uddannelsesforløb, påhviler eleven selv. Lederne af de institutioner, som eleven skifter imellem, skal vejlede eleven herom og om, hvilke faglige færdigheder eleven eventuelt vil komme til at mangle ved skiftet til den nye institution eller uddannelse.</p>	
	<p>4. Efter § 14 a indsættes:</p> <p>»§14 b. Bortset fra skift af institution i forbindelse med skift af uddannelse efter § 14, stk. 1, 1. pkt., kan skift af institution, når ansøgeren har fået reserveret en foreløbig plads eller er blevet endelig optaget på en institution på en gymnasial uddannelse kun ske, hvis det sker i forbindelse med en flytning, hvor ansøgeren eller eleven får mere end 60 minutters transporttid fra den nye bopæl til den institution, hvor ansøgeren eller eleven har fået tildelt plads eller er endeligt optaget, eller hvis der er problemer med ansøgerens eller elevens trivsel på den institution, hvor ansøgeren eller eleven har fået tildelt plads eller er endeligt optaget.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Skift af institution på grund af problemer med trivsel</p>

	sker efter aftale med lederen af den institution, der afgiver ansøgeren eller eleven.«
§ 15. I andre tilfælde end nævnt i § 12 a, stk. 2, og §§ 13-14 a kan elevers optagelse eller skift inde i uddannelsesforløbet ske på baggrund af institutionens leders konkrete vurdering, herunder af elevernes mulighed for at opnå merit, jf. § 18.	5. I § 15, ændres »§§ 13-14 a« til: »§§ 13-14 b«.
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>I lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse af 6. januar 2020, som ændret ved lov nr. 2063 af 21. december 2020, foretages følgende ændring:</p>
	<p>1. Efter § 8 a indsættes:</p> <p style="padding-left: 2em;">»§ 8 b. En institution beliggende i Aarhus, Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Frederiksberg, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Greve, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Københavns, Lyngby-Taarbæk, Odense, Rudersdal, Rødovre, Tårnby eller Vallensbæk kommune modtager uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke aktivitetsafhængige tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af elever, der er optaget ud over institutionens optag i det skoleår, hvor de optog flest elever i skoleårene 2018/2019, 2019/2020 og 2020/2021, bortset fra institutioner, som er Team Danmark Uddannelsespartner. Loftet vil dog ikke blive fastsat under årselevtalskravet i § 17, stk. 1, nr. 1.</p>

	<p><i>Stk. 2.</i> Børne- og undervisningsministeren fastsætter i forbindelse med godkendelse af skoler og kurser efter § 1 et loft for, hvor mange elever skolen eller kurset, vil kunne få tilskud til.«</p>
--	---